FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT MARCO DARMON

fremsat den 9. juli 1987 *

Høje Domstol.

1. Med de forelagte præjudicielle spørgsmål anmoder Nederlandenes Hoge Raad Domstolen om en fortolkning af en række bestemmelser i Bruxelles-konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager. Jeg skal først gennemgå hovedtrækkene i sagen for den nationale ret.

2. Efter otteogtyve års ægteskab tager en tysk statsborger, Horst Ludwig Martin Hoffmann, i 1978 bopæl i Nederlandene. Hans hustru, Adelheid Krieg, der ligeledes er tysk statsborger, bliver boende i Forbundsrepublikken Tyskland, hvor hun ved kendelse afsagt den 21. august 1979 af Amtsgericht, Heidelberg, får tilkendt hustrubidrag (Unterhalt bei Getrenntleben).

3. Ved kendelse af 29. juli 1981 erklærede Arrondissementsrechtbank, Almelo (Nederlandene), den tyske kendelse eksigibel; kendelsen blev den 29. april 1982 forkyndt for Hoffmann, som ikke anfægtede den.

4. Den 1. maj 1980 opløste Arrondissementsrechtbank, Maastricht, ved udeblivelsesdom ægteskabet på Hoffmann's begæring. Dommen blev indført i personregistret i Haag den 19. august 1980. Skilsmissen, som ikke er omfattet af Bruxelles-konventionen, er endnu ikke blevet anerkendt af de tyske myndigheder [1].

5. Under påberåbelse af skilsmissedommen anlagde Hoffmann sag for Amtsgericht, Heidelberg, med påstand om, at retsvirkningerne af kendelsen om hustrubidrag nu var bortfaldet. Den 25. januar 1983 afsagde Amtsgericht kendelse om, at påstanden ikke kunne tages til følge, da skilsmissedommen ikke var blevet anerkendt i Forbundsrepublikken; samtidig nedsatte retten dog hustrubidraget.

6. På grundlag af den tyske kendelse, som var blevet forsynet med fuldbyrdelsespåtegning, gjorde Krieg den 28. februar 1983 udlæg i Hoffmann's løn hos dennes nederlandske arbejdsgiver. På begæring af Hoffmann blev udlægget ophævet ved dom af 7. juli 1983 afsagt af Arrondissementsrechtbank, Almelo. Krieg ankede denne afgørelse til Gerichtshof, Arnhem, som ophævede den ved dom af 24. september 1984, som Hoffmann herefter indbragte for Hoge Raad.

7. For at kunne træffe afgørelse i denne sag har Hoge Raad forelagt Domstolen fem præjudicielle spørgsmål. Jeg skal gennemgå disse spørgsmål i en lidt anden orden end den af Hoge Raad anførte. De første to spørgsmål vedrører *retsvirkningerne* af en anerkendt retsafgørelse, det tredje spørgsmål vedrører muligheden for at anvende en af grundene til *ikke at anerkende eller ikke at fuldbyrde* en retsafgørelse, og endelig vedrører de sidste to spørgsmål de retsmidler, der kan anvendes under *en senere fuldbyrdelsessag*. Processuelt er der imidlertid tale om følgende faser i den anførte rækkefølge:

— anerkendelsen, som sker ex officio i henhold til Bruxelles-konventionen;

* Oversat fra fransk.

1 — Det fremgår imidlertid af parternes indlæg under den mundtlige forhandling, at dommen i mellemtiden er blevet anerkendt.

— fuldbyrdelsespåtegningen, der meddeles i henhold til konventionen;

— selve fuldbyrdelsen, der — som Domstolen har fastslået i Deutsche Genossenschaftsbank-dommen [2] — er reguleret af national ret.

Jeg skal først behandle den eventuelle rækkevidde af grundene til ikke at anerkende eller fuldbyrde retsafgørelser (I) for dernæst at forsøge at fastlægge virkningerne af en anerkendt retsafgørelse (II). Endelig vil jeg undersøge fjerde og femte spørgsmål vedrørende de retsmidler, der kan anvendes under en fuldbyrdelsessag (III).

I — Bruxelles-konventionens artikel 27 (Hoge Raad's tredje spørgsmål)

8. Jeg skal først bemærke, at artikel 34, stk. 2, vedrørende afslag på begæring om fuldbyrdelsespåtegning udtrykkeligt henviser til de fem grunde, der i artikel 27 anføres til ikke at anerkende en retsafgørelse. Den nationale ret har anmodet Domstolen om at afgøre, om to af disse grunde, nemlig reglerne om uforenelige retsafgørelser (A) og grundlæggende retsprincipper (B), er relevante for hovedsagen. Jeg skal her blot nævne, at disse muligheder i den foreliggende sag fremføres på et tidspunkt i proceduren, hvor der allerede er givet tilladelse til fuldbyrdelse, uden at de i konventionen anførte retsmidler er iværksat.

A — *Uforenelige retsafgørelser*

9. Ifølge artikel 27, nr. 3, kan en retsafgørelse ikke anerkendes, såfremt den er uforenelig med en afgørelse mellem de samme parter truffet i den stat, begæringen rettes til. Dette begreb er ubestrideligt mere omfattende end begrebet retskraft. Hvis man skulle være i tvivl herom, kan man blot sammenholde artikel 27, nr. 3, med artikel 27, nr. 5, hvorefter en retsafgørelse ikke kan anerkendes, såfremt den er uforenelig med en afgørelse, der er truffet i en ikke-kontraherende stat mellem samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, hvilket er de traditionelle kriterier for retskraft. Hvorledes skal man da forstå uforeneligheden i den i artikel 27, nr. 3, anførte betydning?

10. Går man ud fra retsafgørelsernes *egentlige indhold*, risikerer man at nå frem til et for restriktivt resultat. To retsafgørelser kan f. eks. støttes på indbyrdes forskellige grunde uden derfor at have uforenelige retsvirkninger. Jeg skal her blot nævne det eksempel, at appelinstansen stadfæster en dom afsagt i første instans, men støtter sig på andre — måske helt modsatte — retlige grunde, end dem, førsteinstansen har anført.

11. Jeg mener derfor, at begrebet uforenelighed er knyttet til de *retlige følger*, som anerkendelsen af retsafgørelsen får *i fuldbyrdelsesstaten*. Det drejer sig netop om at afgøre, om de samlede retsvirkninger af de to afgørelser indebærer et *modsætningsforhold, der er uforeneligt med retssystemet i den stat, begæringen rettes til.*

12. En række eksempler, som enten er fiktive eller som støttes på afgørelser truffet af nationale retter, kan illustrere rækkevidden af den af mig foreslåede løsning. En afgørelse, hvorefter en person tilpligtes at opfylde en kontrakt, er naturligvis uforenelig *med en afgørelse, hvorefter kontrakten annulleres* [3]. En retsafgørelse, hvorefter det afslås at anerkende en skilsmissedom, må ligeledes være uforenelig med en bestemmelse i skilsmissedommen om, at den *fraskilte* hustru tilkendes underholdsbidrag [4]. Der er derimod

2 — Dom af 2. juli 1985, i sag 148/84, Sml. s. 1981, præmis 18.

3 — Jenard-rapporten, EFT C 59 af 5.3.1979, s. 45.

4 — Oberlandesgericht Hamm, 29. juli 1981, Systematisk Oversigt over Afgørelser vedrørende Fællesskabsretten, Serie D, I-27.3-B 3.

ikke uforenelighed mellem en retsafgørelse, hvorefter en køber dømmes til at betale købesummen, og en afgørelse om, at sælgeren tilpligtes at betale erstatning til medkontrahenten for skjulte mangler, da kravene i henhold til de to afgørelser, som ikke er indbyrdes modstridende, kan modregnes [5].

13. Jeg mener derfor, at det påhviler den ret, der behandler begæringen om fuldbyrdelsespåtegning, at foretage en konkret analyse inden for rammerne af retssystemet i den stat, begæringen rettes til.

14. I den foreliggende sag forudsætter den tyske retsafgørelse, hvorefter der tilkendes underholdsbidrag, nødvendigvis et bestående ægteskab, hvorimod ægteskabet opløses i henhold til den senere nederlandske retsafgørelse. Skilsmissedommen har ikke tilbagevirkende gyldighed og kan ikke påvirke den anerkendelse af den tyske retsafgørelse, som uden videre har fundet sted i Nederlandene, efter at afgørelsen er truffet i Forbundsrepublikken. Da den tyske afgørelse er ældre end skilsmissedommen, har Hoffmann i en periode haft pligt til at betale underholdsbidraget. En sådan situation adskiller sig ikke særligt fra den situation i national ret, hvor ægtemanden, efter at være idømt hustrubidrag, opnår skilsmisse. Det er klart, at den tidligere ægtemand ikke kan påberåbe sig skilsmissedommen som grundlag for at nægte at betale bidrag i perioden mellem de to afgørelser.

15. Det afgørende for, at de to afgørelser er forenelige, er således, at der forud for skilsmissen er en periode, hvor afgørelsen om bidrag kan fuldbyrdes, således at artikel 27, nr. 3, ikke finder anvendelse, hvorfor der kan gives fuldbyrdelsespåtegning. Den af Kommissionen foreslåede konstruktion, hvorefter afgørelserne efter deres natur er forenelige, uden at der skal tages stilling til deres samlede retsvirkninger i et givet retssystem, er efter min opfattelse i strid med artikel 27, nr. 3. Den her nævnte uforenelighed skal vurderes *konkret* i lyset af *sammenhængen i retssystemet i den stat, begæringen rettes til.*

B — *Grundlæggende retsprincipper*

16. I henhold til artikel 27, nr. 1, kan en retsafgørelse ikke anerkendes, hvis den er i strid med grundlæggende retsprincipper. Jeg finder det ufornødent at foreslå en besvarelse vedrørende anvendelsen af denne bestemmelse i den foreliggende sag, idet det alene må tilkomme de nationale retter at fastlægge indholdet af de grundlæggende retsprincipper.

17. Jeg skal derfor blot fremsætte to generelle betragtninger vedrørende artikel 27, nr. 1:

— Som konventionen er opbygget, vedrører denne klausul alene undtagelsestilfælde [6], der kun optræder sjældent, da formueretlige afgørelser rent »statistisk« falder uden for begrebet grundlæggende retsprincipper (ordre public).

— Bestemmelsens rækkevidde må præciseres nærmere, idet det ikke skal afgøres, om selve retsafgørelsen er i strid med grundlæggende retsprincipper, men om anerkendelsen eller fuldbyrdelsespåtegningen kan fremkalde en sådan virkning. Dette er en anvendelse af den teori, der betegnes »effet atténué de l'ordre public« [7] (den afsvækkede ordre-public-

5 — Frankrigs Cour de cassation, 3. november 1977, Sofraco-Pluimvee, Systematisk Oversigt, Serie D, I-27.3-B 1.

6 — Jenard-rapporten, s. 44; se også Weser: *Convention communautaire sur la compétence judiciaire d'exécution des décisions,* Centre international de droit comparé, Bruxelles 1975, s. 330.

7 — Gothot et Holleaux: *La convention de Bruxelles du 27 septembre 1968,* s. 146, nr. 256, Paris 1985.

virkning), hvorefter den nationale ret kan give tilladelse til fuldbyrdelse af retsafgørelser, den ikke selv kunne have truffet.

II — Retsvirkningerne af en anerkendt retsafgørelse (Hoge Raad's første og andet spørgsmål)

18. I det omfang de første to spørgsmål vedrører rækkevidden af en anerkendt dom, skal jeg behandle dem under et.

19. I hovedsagen er der afgørende forskel mellem retsstillingen i henhold til det tyske og det nederlandske retssystem med hensyn til, om der foreligger skilsmisse, og om pligten til at betale hustrubidrag som følge heraf er ophørt. Det er herefter væsentligt at afgøre, om en anerkendt retsafgørelses virkninger er afhængige af domsstatens ret eller den stats ret, som begæringen rettes til.

20. Som anført af G.A.L. Droz [8] tages der i Bruxelles-konventionen ikke stilling til dette spørgsmål. I Jenard-rapporten [9] udtales det: »Gennem anerkendelsen skal afgørelserne tillægges de virkninger, som tilkommer dem i den stat, på hvis område de er truffet«, og det anføres yderligere [10]: »Artikel 31 tager ikke stilling til spørgsmålet om, hvorvidt [det er] den i domsstaten afsagte dom eller afgørelsen om meddelelse af fuldbyrdelsespåtegning [der] giver hjemmel til fuldbyrdelse i fuldbyrdelsesstaten«. Jeg er enig med G.A.L. Droz [11] i, at der må indføres en dobbelt afgrænsning, idet retsafgørelsen ikke i den stat, begæringen rettes til (fuldbyrdelsesstaten), får videre retsvirkninger end i domsstaten, og den heller ikke kan få videre retsvirkninger end andre indenlandske retsafgørelser af samme art. Den sidste begrænsning kan forklares ud fra ønsket om at undgå en overdreven brug af undtagelsesbestemmelsen vedrørende grundlæggende retsprincipper.

21. Jeg skal nu forsøge at fastlægge rækkevidden af den således foreslåede løsning i tilfælde som det, der foreligger i hovedsagen. For det første kan den ret, der behandler begæringen om fuldbyrdelsespåtegning, ikke tage stilling til en eventuel afgrænsning af den anerkendte doms konkrete retsvirkninger; den skal blot tillade eller nægte fuldbyrdelse. Kompetencen til at tillade delvis fuldbyrdelse er begrænset til de to i konventionens artikel 42 anførte tilfælde: fuldbyrdelse af visse krav, hvilket nødvendigvis forudsætter, at de kan *udskilles* [12], eller *begæring* om delvis *fuldbyrdelse*. Hvis der derimod, som her, er tale om at *afgrænse* den anerkendte retsafgørelses *fuldbyrdelsesperiode*, mener jeg, at det tilkommer den ret, *der skal fuldbyrde afgørelsen*, at fastlægge de konkrete virkninger af den eksekutionskraft, som den ret, der behandler begæringen om fuldbyrdelsespåtegning, forinden har tillagt afgørelsen. Jeg mener, at denne løsning er nødvendig for at undgå en alt for hyppig anvendelse af artikel 42, som indebærer en åbenbar risiko for, at der tages stilling til sagens realitet, hvilket udtrykkeligt er udelukket i henhold til artikel 29.

22. Til gengæld mener jeg ikke, at det på nogen måde er i strid med Bruxelles-konventionen, at den ret, der skal fuldbyrde afgørelsen på grundlag af den for retten gældende nationale lovgivning, jfr. de i Deutsche Genossenschaftsbank-dommen [13] fastlagte principper, undersøger, på hvilken måde den anerkendte afgørelses retsvirkninger bør kombineres henholdsvis bringes i overensstemmelse med retsvirkningerne af et andet eksekutionsfundament udstedt i den stat, begæringen rettes til, som når der er tale om to indenlandske retsafgørelser. Under alle omstændigheder kan Bruxelles-kon-

8 — *Compétence judiciaire et effets des jugements dans le marché commun*, s. 276, nr. 440.

9 — EFT C 59 af 5.3.1979, s. 43.

10 — Idem, s. 49.

11 — Op. cit., s. 280, nr. 448.

12 — Droz, op. cit., s. 373, nr. 584.

13 — Ovennævnte sag 148/84.

ventionen ikke føre til, at retten i den stat, begæringen rettes til, udelukkes fra at drage konsekvenserne af en indenlandsk afgørelse, end ikke med den begrundelse, at den ikke er anerkendt i den stat, hvor den retsafgørelse, som nu skal fuldbyrdes, er truffet.

23. Inden for rammerne af Bruxelles-konventionen indebærer anerkendelsen og tilladelsen til fuldbyrdelse af en retsafgørelse, at den får retsvirkninger i de kontraherende staters retssystem. Dette betyder dog ikke, at domsstatens retssystem får forrang over for retssystemet i den stat, begæringen rettes til, således at fuldbyrdelsen af sidstnævnte stats retsafgørelser *på dens eget territorium* gøres afhængig af, at retsafgørelserne anerkendes i førstnævnte stats retssystem. Et sådan krav ville her føre til en indskrænkning, om ikke en tilsidesættelse, af det nederlandske retssystem. Ifølge Bruxelles-konventionen skal de kontraherende stater sikre den »frie bevægelighed« og fuldbyrdelsen af retsafgørelser på det formueretlige område, men konventionen kan ikke begrænse rækkevidden af nationale retsafgørelser.

24. Jeg kan således ikke tilslutte mig Kommissionens opfattelse, hvorefter retsvirkningerne i Nederlandene af en nederlandsk skilsmissedom gøres afhængig af dens anerkendelse i Forbundsrepublikken. Der er nemlig ikke tale om at anerkende skilsmissen i denne stat, men blot om at drage konsekvenserne heraf i Nederlandene, hvor dommen er afsagt. Følgelig bør retsafgørelsen om underholdsbidrag som en tilsvarende nederlandsk retsafgørelse, *i den stat, begæringen rettes til,* sammenholdes med retsvirkningerne af skilsmissen.

25. Den her foreslåede løsning er helt i overensstemmelse med konventionens opbygning. Denne bestemmer, at anerkendelse eller fuldbyrdelsespåtegning nægtes, hvis domsstatens afgørelse er uforenelig med en afgørelse i den stat, begæringen rettes til. Når dette ikke er tilfældet, optages den udelandske retsafgørelse -som har 'opnået indfødsret' som følge af fuldbyrdelsespåtegningen for nu at benytte det af den franske kassationsdomstols præsident Bellet anvendte udtryk [14], i det nationale retssystem, hvor den skal fuldbyrdes, hvorved retsvirkningerne i påkommende tilfælde sammenholdes med en indenlandsk afgørelses retsvirkninger. Det samme gælder, såfremt der er tale om to indenlandske eksekutionsfundamenter. Det kan måske illustreres således: mens formålet med Bruxelles-konventionen er at sikre »fri bevægelighed for domme«, er min udlægning for så vidt udtryk for reglen om »ligebehandling« med indenlandske afgørelser.

III — Anfægtelse af fuldbyrdelsen (Hoge Raad's fjerde og femte spørgsmål)

26. Hoge Raad's spørgsmål kan sammenfattes således: kan den part, mod hvem der er givet tilladelse til *fuldbyrdelse,* under en fuldbyrdelsessag påberåbe sig en indsigelse mod fuldbyrdelsen, som denne part ikke inden for den i konventionens artikel 36 fastsatte frist har fremsat over for afgørelsen om *fuldbyrdelsespåtegning*?

27. Retsmidlerne i henhold til artikel 36 skal alt efter det enkelte tilfælde iværksættes en eller to måneder efter forkyndelsen af afgørelsen om fuldbyrdelsespåtegning. Sagen skal indbringes for en af de retter, der er anført i artikel 37 for hver af de kontraherende stater. Afgørelsen i disse sager kan kun anfægtes i henhold til bestemmelserne for hver enkelt stat i artikel 37, stk. 2. Under alle omstændigheder er det kun muligt at påberåbe sig de i artikel 27 opregnede grunde. I den foreliggende sag skal det netop afgøres, om en af disse grunde kan gøres gældende på anden måde end efter de i konventionen fastsatte processuelle regler.

14 — *Revue Trimestrielle de Droit Européen* 1975, s. 41.

28. Det skal straks siges, at en sådan mulighed, som ville betyde, at en grund til ikke at anerkende en retsafgørelse kunne gøres gældende under selve fuldbyrdelsen, efter min opfattelse er i strid med konventionens opbygning, således som Domstolen har fortolket den. Domstolen har i Brennero-dommen [15] og Deutsche Genossenschaftsbank-dommen fastslået, at retsmidlerne i henhold til konventionen, der er *selvstændig og udtømmende*, ikke kan anvendes uden for de anførte tilfælde eller »suppleres« med nationale bestemmelser.

29. I Brennero-dommen udtalte Domstolen:

»Ifølge artikel 37, stk. 2, kan afgørelsen i appel- eller genoptagelsessagen kun anfægtes ved en kassationsappel... Efter konventionens almindelige opbygning, og på baggrund af, at et af dens væsentligste formål er at forenkle proceduren i fuldbyrdelsesstaten, kan denne bestemmelse ikke udstrækkes, således at den også tillader et retsmiddel mod en anden afgørelse end den endelige afgørelse i appel- eller genoptagelsessagen...« [16].

Det fremgår klart heraf, at for så vidt konventionen har til formål at lette proceduren for anerkendelse / fuldbyrdelsespåtegning, kan de heri fastsatte retsmidler ikke anvendes uden for det i artiklerne 36 ff. definerede område. Denne regel tilsidesættes således, hvis man under en sag efter fuldbyrdelsespåtegningen påberåber sig en af de i konventionen anførte grunde. Allerede antagelsen til realitetsbehandling af en grund til ikke at anerkende en retsafgørelse vil, hvis den fremføres under en fuldbyrdelsessag, svare til, at der gives mulighed for at anfægte fuldbyrdelsespåtegningen, som er endelig efter udløbet af den i artikel 36 fastsatte frist.

30. I Deutsche Genossenschaftsbank-dommen har Domstolen på den anden side udtrykt sig særdeles klart, idet den udtalte:

»Da konventionen begrænser sig til at give regler om meddelelse af fuldbyrdelsespåtegning på udenlandske eksigible fundamenter og ikke angår selve fuldbyrdelsen, der forbliver underkastet vedkommende nationale lovgivning...« [17].

31. Dette princip er efter min opfattelse et nødvendigt supplement til det foregående, idet der herved sikres en skarp sondring mellem konventionen og national ret. Konventionen regulerer anerkendelsen og fuldbyrdelsespåtegningen, og den indeholder en udtømmende opregning af de retsmidler, der kan anvendes. Fuldbyrdelsen reguleres udelukkende af national ret. Denne ordning udelukker, at man kan »overtage« et retsmiddel fra konventionen for at anvende det uden for det heri fastsatte område. Systemets opbygning fører uundgåeligt til, at »fremmedlegemet udstødes«.

32. Men det er nødvendigt nøjagtigt at fastlægge rækkevidden af denne regel. Udløbet af fristen til at iværksætte de angivne retsmidler bevirker ganske vist, at man mister retten til at fremsætte *anbringender*, der støttes på konventionen. Det bevirker dog ikke af den grund, at det *retsstiftende forhold* bortfalder, dvs. den situation der retligt fører til anvendelse af konventionen. Ret beset er der her kun tale om den logiske følge af den klassiske sondring mellem det retsstiftende forhold og retsreglen.

33. Det kan således ikke længere over for den ret, der skal fuldbyrde afgørelsen, gøres gældende, at der foreligger uforenelige retsafgørelserne, jfr. artikel 27. Dette ændrer dog ikke ved den situation, som kunne føre til anvendelse af konventionen — in casu en skilsmisse. Skilsmissedommen er en kendsgerning i det nederlandske retssystem. Der-

15 — Sag 258/83, Sml. 1984, s. 3971.

16 — Ovennævnte sag 258/83, præmis 15.

17 — Ovennævnte sag 148/84, præmis 18.

for er der intet til hinder for, at den kan påberåbes til støtte for ethvert retsmiddel, som ifølge *national ret* kan iværksættes mod *fuldbyrdelsen*. Dette fremgår klart af Deutsche Genossenschaftsbank-dommen, hvor Domstolen efter at have fastslået, at konventionen ikke angår selve fuldbyrdelsen, udtalte:

»... kan tredjemænd, der berøres, imod tvangsfuldbyrdelsesforanstaltningerne iværksætte de retsmidler, der er hjemlet i national ret i den stat, i hvilken tvangsfuldbyrdelsen finder sted« [17].

34. Herved bliver Hoge Raad's sidste spørgsmål dog ikke genstandsløst. Det ønskes her afgjort, om retten i den stat, begæringen rettes til, er forpligtet til ex officio at anvende reglen om, at et anbringende, der støttes på konventionen, ikke kan fremsættes i en senere fuldbyrdelsessag. Ifølge den juridiske litteratur [18] fremgik det, indtil de sidste forhandlinger, udtrykkeligt af konventionens artikel 1, at den skulle anvendes ex officio; at denne bestemmelse udgik, skyldtes oversættelsesvanskeligheder i en af de kontraherende stater. Jenard-rapporten, som nævner konventionens præceptive karakter [19], anfører:

»... [konventionen] skal anvendes ex officio... Eksperterne har fastholdt princippet om, at konventionen skal anvendes ex officio.«

35. Domstolen har i De Wolf-dommen [20] udtalt, at det ifølge konventionen er udelukket at anvende en anden procedure, herunder muligheden for at opnå en ny realitetsdom i fuldbyrdelsesstaten.

36. Hvis det var muligt uden for det i artiklerne 36 ff. fastsatte område at gøre en af de i artikel 27 anførte grunde gældende, ville konventionen miste en væsentlig del af sin selvstændige og udtømmende karakter. Afvisning af en sådan indsigelse er en sanktion, som sikrer, at det ved konventionen indførte system ikke bringes ud af ligevægt. Af samme grund må den nationale rets anvendelse ex officio af konventionen være den logiske og nødvendige følge af reglen om, at konventionen skal anvendes, når der er tale om anerkendelse af en retsafgørelse eller tilladelse til at fuldbyrde denne. Som anført i Jenard-rapporten,

»skal [retterne i medlemsstaterne] anvende konventionens forskrifter, uanset om parterne påberåber sig dem eller ej« [21].

37. Selv om jeg har fundet det nødvendigt at behandle alle de spørgsmål, Hoge Raad har forelagt Domstolen, skal jeg foreslå, at Domstolen i sin besvarelse kun tager stilling til de punkter, der er nødvendige for at afgøre hovedsagen. Da hovedsagen vedrører selve fuldbyrdelsen, idet anerkendelsen og fuldbyrdelsespåtegningen er endelig, skal jeg sammenfattende foreslå, at de forelagte spørgsmål besvares således:

17 — Ovennævnte sag 148/84, præmis 18.
18 — Jfr. Droz, op. cit., s. 264, nr. 426 ff.
19 — Jfr. Jenard-rapporten, EFT C 59, s. 8.
20 — Sag 42/76, Sml. 1976, s. 1759.
21 — Jfr. Jenard-rapporten, s. 8.

»En retsafgørelse, der anerkendes i henhold til Bruxelles-konventionen af 27. september 1968, kan ikke have videre retsvirkninger end dem, en tilsvarende indenlandsk retsafgørelse har i den stat, begæringen rettes til. Det tilkommer udelukkende den ret, der skal fuldbyrde afgørelsen, at fastlægge disse retsvirkninger ved, om fornødent, at sammenholde rækkevidden af den anerkendte retsafgørelse med rækkevidden af en indenlandsk retsafgørelse. De i artikel 27 anførte grunde til ikke at anerkende en retsafgørelse kan ikke gøres gældende uden for det i artiklerne 36 ff. fastsatte område. Retten i den stat, begæringen rettes til, skal afvise en sådan indsigelse ex officio, selv om den nationale lovgivning ikke giver hjemmel hertil, men afvisningen er ikke til hinder for, at det forhold eller den situation, som ellers kunne danne grundlag for en sådan indsigelse, kan påberåbes til støtte for ethvert andet retsmiddel, som i henhold til national ret kan iværksættes mod fuldbyrdelsen.«